

Raadsvergadering datum	:	15 september 2025
Onderwerp	:	Tussenuitspraak Raad van State Herziening Buitengebied
Portefeuillehouder	:	Wethouder T. van Mourik
Zaaknummer	:	341732

Beslispunten

1. In te stemmen met de aanvullende motivering en het herstel van de geconstateerde gebreken, zoals weergegeven in het raadsbesluit.
2. Het raadsbesluit toe te sturen naar de Raad van State en reclamant.

Samenvatting

Op 30 januari 2023 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan "Vlieland – Partiële herziening Buitengebied Vlieland" gewijzigd vastgesteld. Hiertegen is één beroepschrift ingediend. Op 18 juni 2025 heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State een tussenuitspraak gedaan. Zij roept de gemeente op om de geconstateerde gebreken te herstellen en de partijen hiervan zo spoedig mogelijk in kennis te stellen. De Afdeling zal daarna een definitieve uitspraak doen.

Aan de raad,

1. Aanleiding

Op 30 januari 2023 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan "Vlieland – Partiële herziening Buitengebied Vlieland" gewijzigd vastgesteld. Hiertegen is één beroepschrift ingediend. Op 18 juni 2025 heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State een tussenuitspraak gedaan. Zij roept de gemeente op om de geconstateerde gebreken te herstellen en de partijen hiervan zo spoedig mogelijk in kennis te stellen. De tussenuitspraak en het herstel zijn onderwerp van dit voorstel.

2. Beoogd resultaat

Het beoogd resultaat is het tijdig aanvullen van de stukken zodat de Afdeling definitief uitspraak kan doen.

3. Relatie met omgevingsvisie

N.v.t.

4. Argumenten

1. *De Afdeling heeft enkele gebreken geconstateerd in het vastgestelde bestemmingsplan. Deze gebreken kunnen worden hersteld.*

De gemeenteraad heeft het bestemmingsplan gewijzigd vastgesteld. Die wijziging zag met name op een amendement waarmee de raad de inhoud van het ontwerpbestemmingsplan wijzigde bij vaststelling. In het ontwerp was nog sprake van de planologische mogelijkheid om voor de outdoor bedrijven zowel tijdelijke als permanente locaties op het strand te realiseren. De gemeenteraad kon hier niet mee instemmen en heeft bij amendement besloten de permanente aanwezigheid van bouwwerken niet toe te laten en terug te vallen op de bestaande regeling van plaatsing gedurende het zomerseizoen.

Na vaststelling zijn de regels van het bestemmingsplan hierop aangepast, waarbij er vanuit is gegaan dat het amendement voldoende motivering bevatte om de tijdelijkheid te onderbouwen.

Tegen het vaststellingsbesluit is beroep aangetekend. De Afdeling heeft op 18 juni 2025 een tussenuitspraak gedaan. Kort samengevat constateert de Afdeling drie gebreken in het vaststellingsbesluit. Twee daarvan betreffen de regels. Deze kunnen eenvoudig worden gerepareerd. We stellen voor met de constatering van de Afdeling in te stemmen en de Afdeling te verzoeken zelf in de zaak te voorzien zodat met de uitspraak de regels alsnog correct zijn.

Het derde gebrek ligt besloten in de motivering van het amendement. De Afdeling constateert dat in de toelichting op het bestemmingsplan een motivering is opgenomen voor permanente bouwwerken, terwijl in het amendement is aangegeven dat die permanente bouwwerken niet wenselijk zijn. Het amendement bevat evenwel onvoldoende motivering om de Afdeling ervan te overtuigen dat permanente bouwwerken onwenselijk zijn. Enerzijds blijven de palen en vlonders gedurende de wintermaanden liggen, zodat er van openheid geen sprake is. Anderzijds is het de Afdeling niet duidelijk wat de maatschappelijke waarde van de openheid van het Noordzeestrand is. Daarnaast blijkt uit het amendement niet op welke wijze de belangen van reclamant zijn gewogen bij deze wijziging in het bestemmingsplan. En tot slot blijkt uit het amendement evenmin of, en zo ja in hoeverre, de conclusie van de voortoets dat de realisatie van jaarrond aanwezige bouwwerken vanwege het eenmalige karakter qua verstoringseffecten en stikstofdepositie gunstiger zijn dan de jaarlijkse realisatie van tijdelijke bouwwerken, door de raad in de afweging is betrokken.

Er vanuit gaande dat de gemeenteraad nog altijd achter het amendement staat, moet worden gekeken in hoeverre de gebreken kunnen worden hersteld.

Inhoudelijk kan het amendement aangevuld worden door te constateren dat het in de winter achterlaten van de vlonder geen afbreuk doet aan de beleving van de openheid. Vanuit Rijkswaterstaat moeten vlonders ook in de winter op palen liggen, zodat zand er onderdoor kan stuiven. Plat op het zand leidt tot duinvorming en dat is ongewenst. Desalniettemin is dat een heel ander aangezicht dan wanneer daar nog een gebouw op staat. Vlielanders weten niet beter dan dat de vlonders er in de winter staan, maar dat de gebouwen weg zijn. Het verwijderen van de gebouwen leidt wel degelijk tot het ervaren van leegte en openheid van het strand gedurende de wintermaanden. Deze ervaring en beleving is van belang voor de eilandbewoners. Gedurende een groot deel van het jaar wordt het eiland gedeeld met het grote aantal bezoekers van buitenaf, wat een aanzienlijke impact heeft op de leefomgeving en het dagelijks leven van de eilandgemeenschap. De winterperiode biedt een noodzakelijke tegenhanger: een periode van rust en ruimte. Voor eilanders is deze periode van belang om fysieke en mentale rust te vinden na de dynamiek van het toeristenseizoen. In deze maanden staat de beleving van het eiland als 'eigen' leefomgeving centraal, in een vorm die zo ongerept en authentiek mogelijk is. Het waarborgen van deze balans is essentieel voor het welzijn van de gemeenschap en de duurzame leefbaarheid van het eiland. Dat is de maatschappelijke waarde die bedoeld is in het amendement. De maatschappelijke waarde voor de eilandbevolking om de beleving en het gevoel van het 'eigen' eiland met zijn allen te ondergaan. Een enkel al decennialang aanwezig strandpaviljoen hoort daarbij en is volstrekt anders dan enkele losse gebouwtjes die ieder jaar voor enkele maanden op het strand worden gezet.

De in de toelichting op het bestemmingsplan opgenomen zinsneden met betrekking tot de mogelijkheid van permanente bouwwerken kunnen alsnog vervallen worden verklaard.

Naast de inhoudelijk aanvulling van de motivering, kan ten aanzien van de overige twee punten het volgende worden gezegd.

De voorbereiding en totstandkoming van het bestemmingsplan is in nauw overleg met reclamanten gebeurd. Daarbij is heel duidelijk het belang van tijdelijkheid tegenover permanent aanwezigheid aan de orde geweest. Uit het proces van totstandkoming van het bestemmingsplan en de inbreng van de outdoor bedrijven in de discussie, is voldoende inzicht verkregen in de verschillende belangen.

Twee van de drie ondernemers hadden vooreerst geen behoefte aan een permanent bouwwerk. Desalniettemin is wel de planologische mogelijkheid in het ontwerpbestemmingsplan toegekend. De raad was bij het opstellen en aannemen van het amendement voldoende op de hoogte van de belangen en hebben die ook bij het besluit gewogen. Ieder raadslid kent de bedrijven en was voldoende doordrongen van de gevolgen. Een extra moment van horen of een gesprek met reclamant aangaan was niet noodzakelijk, omdat de raad voldoende op de hoogte was van de argumenten op grond waarvan reclamant graag een permanente vestiging op het strand wilde realiseren en waarom de andere ondernemers vasthielden aan de tijdelijke bouwwerken.

Tot slot is in de voortoets geconstateerd dat verstoringseffecten en stikstofdepositie gunstiger zijn bij permanente aanwezigheid van bouwwerken, maar dat in beide gevallen, tijdelijk of permanent, geen nadelige effecten aan de orde zijn. Het bestemmingsplan laat nog altijd ook tijdelijke bouwwerken toe. Het bestemmingsplan verplicht niet tot permanente aanwezigheid. Het is een planologische mogelijkheid die is geschapen en die, afgezet tegen een tijdelijk gebruik, een gunstiger effect kan hebben. Dat laat onverlet dat bij tijdelijke bouwwerken de bewegingen van en naar het strand niet anders zijn dan de dagelijkse bewegingen die nodig zijn om het bedrijf er permanent uit te oefenen en mensen ernaartoe te brengen. Bij het jaarrond aanwezig zijn van het bouwwerk zijn ook jaarrond activiteiten mogelijk. Dat betekent dat er dan ook in de wintermaanden activiteiten vanuit de bouwwerken georganiseerd kunnen worden. De permanente aanwezigheid is in de voortoets enkel afgezet tegen de tijdelijke aanwezigheid. Omdat maar 1 van de 3 ondernemers van tijdelijk naar permanent beweegt, is de relatie met het verstoringseffect en de stikstofdepositie geen doorslaggevende overweging geweest die in het amendement terug diende te komen.

De raad wordt voorgesteld het amendement met voorstaande motivering aan te vullen en de geconstateerde gebreken in de regels te herstellen. In het besluit is dit exact uitgeschreven.

2. Het besluit kenbaar maken aan de Afdeling en reclamant

In de tussenuitspraak is aangegeven dat de uitkomst en of het gewijzigde of nieuwe besluit zo spoedig mogelijk aan de Afdeling en reclamant kenbaar te maken. De raad wordt voorgesteld het besluit en de aanvullende motivering aan partijen mee te delen.

5. Kanttekeningen/risico's

De tussenuitspraak kan voor de gemeenteraad ook aanleiding zijn om op het eerdere besluit terug te komen. De overwegingen van de Afdeling en de gebreken en tekortkomingen die zijn geconstateerd in het amendement, kunnen ook tot de slotsom leiden dat er geen herstel mogelijk is en dat alsnog wordt besloten om de permanente bouwwerken toe te laten. In dat geval moet de Afdeling meegedeeld worden dat het beroep gegrond is en de gemeenteraad na definitieve uitspraak tot een nieuw besluit met betrekking tot het bestemmingsplan zal komen.

6. Uitvoering

De uitvoering is gericht op het meedelen van het besluit aan de Afdeling en reclamant.

7. Communicatie

Het besluit wordt de Afdeling en reclamant toegestuurd.

8. Financiën

N.v.t.

9. Juridische Zaken

Na de tussenuitspraak en het besluit van de raad zal de Afdeling komen tot een definitieve uitspraak.

10. Bijlagen

Bijlage: tussenuitspraak

Vlieland, 12 augustus 2025

Burgemeester en wethouders van Vlieland,
M. Schrier, burgemeester
A. Idema, gemeentesecretaris

De raad van de gemeente Vlieland,

gelezen: het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 augustus 2025

overwegende dat:

- Op 18 juni 2025 de Afdeling Bestuursrechtspraak een tussenuitspraak heeft gedaan inzake het beroep gericht tegen het vastgestelde bestemmingsplan "Vlieland – Partiële herziening Buitengebied Vlieland";
- De Afdeling gebreken heeft geconstateerd waarvoor de gemeenteraad de mogelijkheid is geboden om deze gebreken te herstellen;

gelet op: de tussenuitspraak van 18 juni 2025

B E S L U I T:

1. De Afdeling te vragen zelf in de zaak te voorzien zodanig dat onderstaande cursief weergegeven delen in de regels worden aangepast:
 - a. Artikelid 8.2.7. onder b komt te luiden: de hoogte van de gebouwen mag niet meer dan 3 m *gerekend vanaf de begane grondvloer van de gebouwen* bedragen;
 - b. Artikelid 8.5. onder g komt te luiden: het gebruik van de gronden voor plaatsing van de ter plaatse van de aanduidingen 'specifieke vorm van natuur – onderhoud en beheer' en 'specifieke vorm van natuur - strandbewaking' toegestane bouwwerken, *met uitzondering van de op palen gebouwde vlonders*, in de periode van 1 oktober tot 1 april.

De motivering van het amendement als volgt aan te vullen:

Het in de winter achterlaten van de vlonder doet geen afbreuk doet aan de beleving van de openheid. Vlielanders weten niet beter dan dat de vlonders er in de winter staan, maar dat de gebouwen weg zijn. Het verwijderen van de gebouwen leidt wel degelijk tot het ervaren van leegte en openheid van het strand gedurende de wintermaanden. Deze ervaring en beleving is van belang voor de eilandbewoners. Gedurende een groot deel van het jaar wordt het eiland gedeeld met het grote aantal bezoekers van buitenaf, wat een aanzienlijke impact heeft op de leefomgeving en het dagelijks leven van de eilandgemeenschap. De winterperiode biedt een noodzakelijke tegenhanger: een periode van rust en ruimte. Voor eilanders is deze periode van belang om fysieke en mentale rust te vinden na de dynamiek van het toeristenseizoen. In deze maanden staat de beleving van het eiland als 'eigen' leefomgeving centraal, in een vorm die zo ongerept en authentiek mogelijk is. Het waarborgen van deze balans is essentieel voor het welzijn van de gemeenschap en de duurzame leefbaarheid van het eiland. Dat is de maatschappelijke waarde die bedoeld is in het amendement. De maatschappelijke waarde voor de eilandbevolking om de beleving en het gevoel van het 'eigen' eiland met zijn allen te ondergaan. Een enkel al decennialang aanwezig strandpaviljoen hoort daarbij en is volstrekt anders dan enkele losse gebouwtjes die ieder jaar voor enkele maanden op het strand worden gezet.

De in de toelichting op het bestemmingsplan opgenomen zinsneden met betrekking tot de mogelijkheid van permanente bouwwerken worden alsnog vervallen verklaard.

De voorbereiding en totstandkoming van het bestemmingsplan is in nauw overleg met reclamanten gebeurd. Daarbij is heel duidelijk het belang van tijdelijkheid tegenover permanent aanwezigheid aan de orde geweest. Uit het proces van totstandkoming van het bestemmingsplan en de inbreng van de outdoor bedrijven in de discussie, is voldoende inzicht verkregen in de verschillende belangen. Twee van de drie ondernemers hadden vooreerst geen behoefte aan een permanent bouwwerk. Desalniettemin is wel de planologische mogelijkheid in het ontwerpbestemmingsplan toegekend. De raad was bij het opstellen en aannemen van het amendement voldoende op de hoogte van de belangen en hebben die ook bij het besluit gewogen. Ieder raadslid kent de bedrijven en was voldoende doordrongen van de gevolgen. Een extra moment van horen of een gesprek met reclamant aangaan

was niet noodzakelijk, omdat de raad voldoende op de hoogte was van de argumenten op grond waarvan reclamant graag een permanente vestiging op het strand wilde realiseren en waarom de andere ondernemers vasthielden aan de tijdelijke bouwwerken.

Tot slot is in de voortoets geconstateerd dat verstoringseffecten en stikstofdepositie gunstiger zijn bij permanente aanwezigheid van bouwwerken, maar dat in beide gevallen, tijdelijk of permanent, geen nadelige effecten aan de orde zijn. Het bestemmingsplan laat nog altijd ook tijdelijke bouwwerken toe. Het bestemmingsplan verplicht niet tot permanente aanwezigheid. Het is een planologische mogelijkheid die is geschapen en die, afgezet tegen een tijdelijk gebruik, een gunstiger effect kan hebben. Dat laat onverlet dat bij tijdelijke bouwwerken de bewegingen van en naar het strand niet anders zijn dan de dagelijkse bewegingen die nodig zijn om het bedrijf er permanent uit te oefenen en mensen ernaartoe te brengen. Bij het jaarrond aanwezig zijn van het bouwwerk zijn ook jaarrond activiteiten mogelijk. Dat betekent dat er dan ook in de wintermaanden activiteiten vanuit de bouwwerken georganiseerd kunnen worden. De permanente aanwezigheid is in de voortoets enkel afgezet tegen de tijdelijke aanwezigheid. Omdat maar 1 van de 3 ondernemers van tijdelijk naar permanent beweegt, is de relatie met het verstoringseffect en de stikstofdepositie geen doorslaggevende overweging geweest die in het amendement terug diende te komen.

2. Het raadsbesluit toe te sturen naar de Raad van State en reclamant

Aldus vastgesteld in de raad van de
gemeente Vlieland in zijn openbare
vergadering van 15 september 2025

de griffier,

de voorzitter,

M.G. Brinksma-Brandenburg

M. Schrier